

Paikka Teak Akvaario

Aika 10.04.2025 klo 18:00 - 19.13

Saapuvilla olleet jäsenet

Eliisa Panttila, Teuva	puheenjohtaja
Bengt Berglund, Kristiinankaupunki	varapuheenjohtaja
Jukka Pitkäranta, Isojoki	jäsen
Jaakko Frösen, Kauhajoki	jäsen
Jari Malm, Karijoki	jäsen
Ari Lehtonen, Kaskinen	jäsen
Mikaela Esch, Närpiö	jäsen

Muut saapuvilla olleet Anna-Kaisa Riskula esittelijä, pöytäkirjanpitäjä

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Työjärjestys Hyväksyttiin työjärjestys.

Asiat §:t 5-7

Pöytäkirjan tarkastajat

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jaakko Frösen ja Ari Lehtonen
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Eliisa Panttila puheenjohtaja Allekirjoitettu sähköisesti	Anna-Kaisa Riskula pöytäkirjanpitäjä Allekirjoitettu sähköisesti
---	--

Pöytäkirjan tarkastusmerkinnät

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Jaakko Frösen Allekirjoitettu sähköisesti	Ari Lehtonen Allekirjoitettu sähköisesti
--	---

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 15.4.2024.

Anna-Kaisa Riskula, jäteasiamies
Allekirjoitettu sähköisesti

5 § Jätteenkuljetusjärjestelmistä päättäminen

Dnro D/50/11.03.02.00/2025

Aikaisemmat käsittelyt: Jäteltk. 13.2.2025

Valmistelija / lisätiedot: jäteasiamies Anna-Kaisa Riskula, p. 040 641 8125
sähköposti: etunimi.sukunimi@teuva.fi

Jäteltk. § 2
13.2.2025

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

- 1) kotitaloudessa ja vapaa-ajan asunnossa syntyvä jäte, mukaan lukien pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte, ei kuitenkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavan yrityksen tai yhteisön toimipaikassa eikä vankilassa, puolustusvoimien majoituskasarmissa, vastaanottokeskuksessa tai muussa vastaavassa laitosasumisessa syntyvä jäte;
- 2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- 3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, jonka keräämisestä kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa liikehuoneiston haltija ja kiinteistön haltija ovat sopineet;
- 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan on lisäksi järjestettävä:

- 1) 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölaitteen jätehuolto;
- 2) 1 momentin 1 kohdan mukaan kunnan vastuulle kuuluvan kotitaloudessa ja vapaa-ajan asunnossa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely;
- 3) maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Jätelain 35 §:n mukaan kunnan on huolehdittava, että sen vastuulla olevan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto-paikasta asianmukaiseen käsittelyyn (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus).

Jätteenkuljetuksessa on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta, jonka on toimittava kaikissa olosuhteissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla. Jätelain määrittämänä pääsääntönä on kunnan järjestämä ja kilpailuttama jätteenkuljetus (JL 36 §). Jätelaissa on kuitenkin mahdollisuus valita myös kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus (aiemmin ns. sopimusperusteen jätteenkuljetus), mikäli jätelain määrittämät edellytykset täyttyvät (JL 37 §).

Jätelain 37 §:n mukaan kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin;
- 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen tulee tehdä päätös kuljetusjärjestelmästä kuultuaan asianomaisia kuntia sekä kaikkia, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus. Päätöksenteko on viranomaistoimintaa ja jätehuoltoviranomainen ratkaisee asian itsenäisesti. Kuntien, jätelaitoksen ja muiden asianomaisten lausunnot eivät sido jätehuoltoviranomaista, mutta sen tulee päätöstä harkitessaan ottaa lausuntojen lakiperusteiset asiasisällöt huomioon.

Jätelain 37 §:n mukaan kunnan on seurattava ja valvottava, että kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kaikki lain edellyttämät edellytykset täyttyvät sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Nykyiset päätökset

Suupohjan jätelautakunta on tehnyt kuljetusjärjestelmäpäätöksen 24.10.2012 § 12. Päätökseen on kirjattu, että päätös ei koske sakokaivolietteen kuljetusta. Päätös on lainvoimainen. Toimialueella on poltettavan jätteen osalta kiinteistönhaltija järjestämä jätteenkuljetus. Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta päätöstä ei ole tehty, joten käytännössä alueella on kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus.

Kehotus noudattaa jätelain 149 §

Suupohjan jätelautakunta on saanut ELY-keskukselta 5.4.2024 kehotuksen noudattaa jätelain 149 §:ä. Jätelain 646/2011 149 § mukaan "Kunnan, jossa vuoden 1993 jätelaissa tarkoitettu järjestetty jätteenkuljetus tämän lain voimaan tullessa hoidetaan sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena, on tarkastettava jätteenkuljetuksen järjestämistä tämän lain 37 §:n 1 momentissa säädettyjen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten perusteella ja tehtävä asiassa päätös viimeistään vuoden kuluessa lain voimaantulosta." Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tietojen mukaan Suupohjan jätelautakunta ei ole tehnyt ko. siirtymäsäännöksen mukaista päätöstä asumisessa syntyvän lietteen kuljetusjärjestelmästä 1.5.2013 mennessä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kehottaa Suupohjan jätelautakuntaa käynnistämään viipymättä jätelain 149 § mukaisen tarkastelun jätteenkuljetusjärjestelmän edellytysten täyttymisestä alueellaan lietteen kuljetusjärjestelmän osalta ja tekemään asiasta valituskelpoisen päätöksen. Koska jätelain 37 §:n 1 momentin kohdan 2 mukaan jätteenkuljetuksen tulee edistää jätehuollon yleistä toimivuutta ELY-keskus pitää tärkeänä tarkastella jätehuollon toimivuutta kokonaisuutena huomioiden myös sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmä.

Työryhmä

Jätelautakunta päätti kokouksessaan 2.5.2024 perustaa työryhmän selvittämään jätteenkuljetusjärjestelmän edellytysten täyttymistä alueella. Työryhmä voi halutessaan hankkia konsultin selvityksen tekoon. Työryhmä päätti kokouksessaan 11.6.2024 hankkia selvityksen ulkopuoliselta konsultilta. Työryhmä valtuutti Botniasoskin kilpailuttamaan selvityksen. Selvitys hankittiin Etteplan Finland Oy:ltä. Selvitys on valmistunut 20.1.2025. Selvitys on esityslistan liitteenä edellisessä pykälässä.

Selvitys alueen jätehuollosta

Selvityksen yhteenvedona on arvioitu täyttyvätkö jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle:

Saostus- ja umpisäiliölietteet

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen edellytysten täyttymistä arvioitiin jätelain 35 § ja 37 § esitettyjen arviointikriteerien näkökulmista.

Edellytys kuljetuspalvelujen saatavuudesta kattavasti ja luotettavasti ei voitu arvioida yksiselitteisesti täyttyvän keräyksen liittymisastearvion ollessa matala. Toisaalta edellytys kuljetuspalvelujen saatavuudesta kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin todettiin täyttyvän.

Edellytyksen kunnan jätehuoltomääräysten noudattamisesta ja jätteen toimittamisesta kunnan määräämään vastaanotto- ja käsittelypaikkaan ei todettu täyttyvän, sillä selvityksen aikana havaittiin useita puutteita liittyen kuljetusten kattavuuteen, viranomaiselle tapahtuvaan tiedonsiirtoon, saostussäiliöiden tyhjennysväleihin ja jätteen toimittamiseen kunnan osoittamaan vastaanottopaikkaan.

Jätehuollon yleisen toimivuuden ja alueellisen jätehuollon kehittämisen sekä jätteenkuljetuksen terveydellisten ja ympäristöön liittyvien vaikutusten arvioinnin edellytysten täytyminen on tulkinnanvarainen ja vaatisi kriteerin tarkempaa määrittelyä. Kiinteistön haltijan järjestämän keräyksen ei todettu itsessään aiheuttavan merkittävää terveydellistä tai ympäristöllistä uhkaa, mutta suuri kunnallisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolisten kiinteistöjen osuus, joiden osalta kuljetus- ja käsittelytapaa ei tiedetä, voi aiheuttaa ym-

päristöllisiä ja terveydellisiä riskejä. Kunnan järjestämällä keräyksellä voitaisiin paremmin minimoida näitä riskejä.

Nykyisen kiinteistön haltijan järjestämän keräyksen vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten toimintaan todettiin olevan sekä myönteisiä että kielteisiä. Viranomaisen toiminnan kannalta kiinteistön haltijan järjestämällä keräyksellä ei nähty olevan myönteistä kokonaisvaikutusta; viranomaistyön nähdään monelta osin tehostuvan, mikäli järjestelmänä olisi kunnan kilpailuttamat kuljetukset.

Poltettava jäte

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen edellytysten täyttymistä arvioitiin jätelain 35 § ja 37 § esitettyjen arviointikriteerien näkökulmista.

Ehtojen kuljetuspalvelujen saatavuudesta kattavasti ja luotettavasti ei voida katsoa yksiselitteisesti täytyvän. Tähän vaikuttavat liittymättömien kiinteistöjen suhteellisen suuri osuus toimialueella ja palvelun saamisen haasteet erityisesti syrjäisemmillä alueilla ja saatavilla olevien tyhjennysvälien näkökulmasta. Kuljetusyrityksen vaihtaminen voi myös olla vaikeaa tai mahdotonta tilanteessa, jossa keräysalueet on jaettu kuljetusyritysten kesken. Tyhjennysten ja kuljetusten arvioidaan kuitenkin yleisesti toteutuvan hyvin niiden kiinteistöjen osalta, jotka saavat palvelua jätehuoltomääräysten mukaisilla tyhjennysväleillä. Kuljetuspalvelujen hinnoittelussa ei ole havaittu suuria eroja toimialueella, eivätkä asiakashinnat myöskään ole valtakunnallisten vertailujen tietoihin peilattuna erityisen suuria. Kohtuullisuuden ja syrjimättömyyden ehtojen voidaan hinnoittelun osalta katsoa täytyvän.

Edellytyksen kunnan jätehuoltomääräysten noudattamisesta ja jätteen toimittamisesta kunnan määräämään vastaanotto- ja käsittelypaikkaan ei kaikilta osin todettu täytyvän. Erityisesti kiinteistöittäiseen keräykseen liittymisessä ja määräysten mukaisten tyhjennysvälien noudattamisessa on puutteita. Lisäksi poltettavan jätteen omatoimista käsittelyä tapahtuu arvioiden mukaan melko yleisesti. On epäilty, että osa kuntavastuullisesta poltettavasta jätteestä kulkee kunnan määräämään vastaanotto- ja käsittelypaikan ohi ja lisäksi kuormien laadussa on havaittu puutteita. Myös jätemäärien vaihtelut ja muutokset osaltaan indikoivat tilannetta toimialueen kuormien ohjautumisessa muualle kuin kunnan määräämään vastaanottoon. Edellytysten täytyminen tältä osin jää epäselväksi ja vaatisi tarkempaa selvittämistä.

Jätehuollon yleisen toimivuuden ja alueellisen jätehuollon kehittämisen sekä jätteenkuljetuksen terveydellisten ja ympäristöön liittyvien vaikutusten arvioinnin edellytysten täytyminen on tulkinnanvarainen ja vaatisi kriteerien tarkempaa määrittelyä. Kaksoiskuljetusjärjestelmällä, jossa poltettava jäte on kiinteistön haltijan järjestämää ja muut jätelajit kunnan järjestämässä kuljetuksessa, ei voida katsoa edistettävän jätehuollon toimivuutta tai alueellista kehittämistä. Alueellisen jätehuollon kehittämisen näkökulmasta kunnan järjestämä kuljetus myös poltettavalle jätteelle toisi selviä etuja kiinteistön haltijan järjestämään kuljetukseen verrattuna. Nykyisten jätteen-

kuljetusten itsessään ei katsota aiheuttavan merkittävää haittaa terveydelle ja/tai ympäristölle. Välillisesti haittoja kuitenkin aiheutuu liittymättömien kiinteistöjen omatoimisen käsittelyn ja roskaantumistapausten myötä sekä mahdollisesti jätteen ohjautuessa ohi kunnallisen jätehuoltojärjestelmän. Kuntavastuullisen poltettavan jätteen joukkoon päätyvä muu jäte lisää ympäristöriskiä jatkokäsittelyissä. Siirtokuormausta itsessään voi lisäksi lisätä hajuhaittoja ja haittaeläinongelmia, mikäli varastointiaika venyy. Virheellistä toimintaa, joka aiheuttaa ympäristöhaittoja, on esiintynyt, mutta haitan merkittävyysdestä ei ole kvantitatiivista arviota. Ympäristöhaittojen hallinnan näkökulmasta kunnan järjestämä kuljetus poltettavalle jätteelle vähentäisi riskejä kiinteistön haltijan järjestämään kuljetukseen verrattuna.

Nykyisen kiinteistön haltijan järjestämän keräyksen vaikutusten kotitalouksien asemaan sekä yritysten toimintaan todettiin olevan sekä myönteisiä että kielteisiä. Kotitalouksien asemassa nähdään tapahtuvan toimialueella myönteisiä muutoksia kunnan järjestäessä kuljetukset kotitalouksien puolesta, mutta asiakashinnoissa tapahtuvaa muutosta ei voida arvioida ilman tarkempaa alueelliseen mallinnukseen perustuvaa selvitystä. Hyötyjätteiden tyhjennyshinnoissa on ollut nähtävissä nousua sen jälkeen, kun jätteenkuljetus vaihtui kunnan järjestämisvastuulle. Kuitenkin kaksoisjärjestelmän poistaminen mahdollistaisi kuljetusten kokonaisvaltaisen optimoinnin, mikä heijastunee poltettavan jätteen kuljetushintoihin. Kuljetusyritysten toimintaan vaikutukset voivat olla sekä myönteisiä että kielteisiä, riippuen erityisesti pärjäämisestä urakoiden kilpailutuksessa. Viranomaistyön nähdään monelta osin tehostuvan, mikäli järjestelmänä olisi kunnan kilpailuttamat kuljetukset.

Selvityksen ja siinä tehtyjen havaintojen pohjalta suositellaan siirtymistä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Kunnan järjestämän kuljetuksen osalta on nähtävissä etuja ja mahdollisuuksia, joita kiinteistön haltijan järjestämällä kuljetuksella on vaikea saavuttaa. Näitä ovat erityisesti:

- Jätehuoltomääräysten noudattamisen varmistaminen ja valvonnan tehostuminen.
- Kunnan jätehuoltojärjestelmän ulkopuolisten kiinteistöjen tunnistaminen ja epäkohtiin puuttuminen.
- Keräyksen kattavuuden laajentuminen ja tyhjennysvälien tarkempi noudattaminen lisäävät myös kuljetusten kokonaissuoritteiden määrää, millä on työllistävä vaikutus.
- Tehokkaampi yhteistyö ja viestintä viranomaisten kanssa.
- Keräys suunnitellaan kokonaisuutena kuljetusten kilpailuttamista varten. Tällöin voidaan huomioida myös synergiat muiden jätelajien keräämisen osalta, esimerkiksi poltettavan jätteen kerääminen samoilla reiteillä biojätteen kanssa 2-lokeroajoneuvoilla.
- Logistiikkasuunnittelu ja -optimointi koko toimialueen tasolla tehostaa kuljetuksia ja niistä aiheutuvia päästöjä.
- Poltettavan jätteen osalta kaikki asiakaskiinteistöt liitetään palveluun joko kiinteistökohtaisen keräyksen asiakkuudella tai yhteiskäyttöisten pisteiden asiakkuudella.

- Syntypaikkalajitteluun perustuvan järjestelmän mitoittaminen, laajentaminen ja käsittelykapasiteetin varaaminen voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti.
- Palvelun laatua valvotaan urakkasopimusten puitteissa asiakkaan puolesta ja urakoitsijaa voidaan palkita hyvästä suorituksesta yleisesti käytössä olevilla ns. bonusjärjestelmillä.
- Muun muassa asiakaspalvelun keskittäminen, syntypaikkalajittelun kokonaiskehittäminen sekä kannustinmallien ja uusien keräysmenettelyjen pilotointi- ja käyttöönotto mahdollistuvat tai ovat helpommin toteutettavissa. Ns. kaksoiskuljetusjärjestelmässä näiden asioiden edistäminen on rajoitetumpaa. Kaksoiskuljetusjärjestelmä on muodostunut poltettavan jätteen jäädessä kiinteistön haltijan järjestämäksi bio- ja pakkausjätteiden siirryttyä uudistetun lain mukaisesti kunnan järjestämiin kuljetuksiin.
- Kotitalouksien aseman kannalta: palvelun saamisen varmuus, edullisemmat kuljetushinnat, tasapuolisen kohtelun varmistaminen ja jäte-neuvonnan sekä asiakaspalvelun keskittyminen (ns. ”yhden luukun periaate”).
- Yritysten kannalta: Hyvin toteutettu kilpailutus voi antaa sekä pienille yrityksille mahdollisuuden laajentaa toimintaansa, että uusille yrityksille aloittamismahdollisuuden. Riittävän pitkät sopimusajat antavat yrityksille turvaa ja vakautta esimerkiksi kalustoinvestointien toteuttamiseen.
- Viranomaistoiminnan kannalta: Toiminnan tehostuminen. Osa tarvittavasta seurannasta, valvonnasta ja epäkohtiin puuttumisesta tapahtuu jo jätelaitoksen operatiivisen toiminnan yhteydessä.

Myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteen kuljetuksessa on etuja, mutta peilaten jätelain kriteeristöön, kunnan järjestämän kuljetuksen arvioidaan kaikki näkökulmat huomioiden mahdollistavan paremmin jätehuollon edellytysten täyttymisen.

Mikäli jätelautakunta päättää siirtymisestä kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta, joka voi olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Kunta voi kuitenkin päättää aikaisemmasta lakkaamisajankohdasta alueella, jolla jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

ELY-keskuksen selvityspyyntö

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta on saapunut 4.2.2025 selvityspyyntö kunnan vastuulle kuuluvien jätteiden kuljetusjärjestelmistä.

Jäteasiamies

Ehdotus: Jätelautakunta

1. asettaa selvityksen ja tiedon kuljetusjärjestelmäpäätösasian vireillä olosta julkisesti nähtäville kaikkiin toimialueen kuntiin ja paikallislehtiin. Selvitys pidetään julkisesti nähtävillä 19.2-21.3.2025 välisen ajan.

Lautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus mahdollisuuden mielipiteiden lausumiseen. Lisäksi lautakunta varaa toimialueen kunnille, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Oy Botniarosk Ab:lle ja alueella toimiville jätteenkuljetusyrityksille tilaisuuden lausunnon antamiseen. Lausunnoissa ja mielipiteissä kehoitetaan ottamaan erityisesti kantaa siihen täyttyvätkö jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset. Mielipiteet ja lausunnot tulee toimittaa jätelautakunnalle 21.3.2025 mennessä.

2. tekee nähtävillä oloajan jälkeen päätöksen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä.
3. ottaa poltettavan jätteen jätteenkuljetusjärjestelmän uudelleen käsitte-lyyn jätelain 37 §:n mukaisesti.

Jätelautakunta

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelija / lisätiedot: jäteasiamies Anna-Kaisa Riskula, p. 040 641 8125
sähköposti; etunimi.sukunimi@teuva.fi

Jäteltk. § 5
10.4.2025

Nähtävillä oloaikana, määräaikaan 21.3.2025 mennessä tai pyydettyessä lisäajan puitteissa lausunnon antoivat:

- Suupohjan Kuljetus
- Oy Botniarosk Ab
- Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
- Länsirannikon valvontalautakunnan ympäristöjaosto
- Teuvan kunnanhallitus
- SKAL
- Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Retex Oy Ab ja Oy Närpes Renhållning Ab
- Suupohjan Kuljetus/Developtrain
- Karijoen kunnanhallitus
- Alueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusyritykset
- Teuvan Yrittäjät
- Närpiön kaupunki
- Isojoen kunnanhallitus
- Kristiinankaupungin tekninen lautakunta

Mielipiteen lausuivat:

- Bo Snickars
- Tore ja Gunilla Björk
- Anders Wickman
- Rasmus Sigg

- Ari Ollikkala ja adressin allekirjoittaneet

Kauhajoen kaupunginhallituksen lausunto ei vielä ollut saapunut ennen esityslistan lähettämistä. Kauhajoen kaupungille on myönnetty lisäaikaa 31.3.2025 asti.

Lausunnot ja mielipiteet ovat esityslistan liitteenä. Seuraavassa on esitetty lyhennelmät lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastine niihin.

Lausunnot

Suupohjan Kuljetus

Haluamme korostaa liittymättömyyden syitä ja kiinteistökohtaiseen keräykseen liittämisen mahdollisuuksia on jätehuoltoviranomaisen selvitettävä tarkemmin ja tapauskohtaisesti. Jätehuoltoviranomaisella on tähän käytösään perustiedot. Mielestämme jätelain ehtojen voidaan katsoa edellä todetun perusteella täyttyvän.

Suupohjan jätelautakunnan alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 35 §:n tai 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa poltettavan jätteen kuljetukseen.

Oy Botniarosk Ab

Saostus- ja umpisäiliölietteet

Kiinteistönhaltijan järjestämän keräyksen ei todettu aiheuttavan merkittävää terveydellistä tai ympäristöllistä uhkaa, mutta suuri kunnallisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolisten kiinteistöjen osuus, joiden osalta kuljetus- ja käsittelytapaa ei tiedetä, voi aiheuttaa ympäristöllisiä ja terveydellisiä riskejä, joiden vaikutus ei ole tiedossa. Kunnan järjestämällä keräyksellä kyetään luomaan toiminta-alueen yhteiset toimintamallit, määrittämään jätehuoltojärjestelmän ulkopuoliset kiinteistöt sekä ehkäisemään riskejä ja mikä tärkeintä, identifioimaan järjestelmään liittymättömät kiinteistöt.

Poltettava jäte

Yhteenvedona Oy Botniarosk Ab toteaa, että kaikilta osin kunnan järjestämä jätteiden kuljetus tuo merkittäviä synergiaetuja ja kustannussäästöjä nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Lisäksi yhtenäisten käytäntöjen myötä myös asiakkaiden palvelujen saatavuus, tietoisuus palveluista ja velvoitteista sekä raportointi yms. velvollisuuden asettamat velvoitteet ja velvoitteiden täyttämisen edellytykset paranevat merkittävästi, mikä vähentää hallinnollista työtaakkaa ja tuo siten toiminnan tehostumista ja kustannussäästöjä sekä yhtiölle, että viranomaisille. Lisäksi kuljetusten keskitetty järjestäminen kunnan toimintana antaa mahdollisuuden asukkaille vaikuttaa syntyviin

kustannuksiin kokonaisvaltaisesti. Nykytilanteen mukainen jätteiden kuljetuksen organisointi on kallein toteutettavissa oleva jätteiden kuljetuksen järjestämistapa.

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry

Yrittäjät katsoo, että Suupohjan alueen jätelautakunnan alueella ei ole esitetty sellaisia (JL 37 §:n) edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa tai vaihtamista keskitetyksi järjestelmäksi. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteenkuljetuspalveluja kattavasti, luotettavasti, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Alueen jätteenkuljetusta ja kiinteistöjen liittymisastetta voidaan vahvistaa paremmalla jätehuoltoviranomaisen, jätehuoltoyhtiön ja yksityisten kuljetusyritysten välillä yhteistyöllä.

Näkemyksemme ja kokemuksemme mukaan suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaat pitkäaikaiset ja laadukkaat asiakassuhteet sekä luo parhaat edellytykset tehokkaalla ja lainmukaisella jätehuoltojärjestelmälle. Kunnan tässä ko. tapauksessa jätelautakunnan tehtävänä on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat ja laadullisesti korkeatasoiset jätehuoltopalvelut sekä samalla taata ja mahdollistaa parhaat toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Länsirannikon valvontalautakunnan ympäristöjaosto

Selvitys antaa suhteellisen hyvän yleiskuvan jätehuollon toiminnasta alueella. Selvityksessä mainitaan kuitenkin monia epävarmuustekijöitä ja spekulointeja, ja esille otetaan useita asioita, joihin tarvitaan jatkotoimenpiteitä ja selvityksiä.

Kunnan ympäristöviranomainen on yhdessä ely-keskuksen kanssa jätelain mukainen yleinen valvontaviranomainen. Länsirannikon ympäristöyksikölle ei ole tehty ilmoituksia eikä ympäristöyksikön tietoon ole muutoin tullut, että lietteitä olisi käsitelty laittomalla tavalla. Näin ollen ympäristöyksikkö katsoo todennäköisimmäksi, että lietekaivoja ei tyhjennetä ollenkaan sen sijaan, että lietettä esimerkiksi levitetään pelloille ilmoittamatta tai kaadetaan ympäristöön. Ympäristöyksikkö ottaa vuosittain vastaan muutamia ilmoituksia tai huomaa itse puutteita, jotka voivat johtua yhdyskuntajätteen virheellisestä käsittelystä, esimerkiksi jätteiden polttamisesta tai suorasta roskaamisesta. Jos myös jätelautakunta työssään havaitsee puutteita lietteen käsittelyssä tai muussa jätehuollossa, valvontaviranomaista pitäisi informoida, jotta voidaan ryhtyä toimenpiteisiin.

Kiinteistöjen lietetyhjennysten ja jätteenkuljetusten valvonta vaatii resursseja ja on vaikeaa. Ympäristöviranomainen on valvonnassa riippuvainen jätelautakunnalta tai Siirto-rekisteristä saatavista tiedoista. Koska jätteenkuljetusyritykset toimittavat tietonsa jätelautakunnalle kerran neljännesvuodessa, tarvittavan ajantasaisia tietoja saadaan harvoin, ja ympäristöviranomaisen täytyy sen sijaan kysyä tietoja suoraan

kuljetusyhtiöiltä. Siirto-rekisterin täyttämisessä voi myös olla jopa kolmen kuukauden viive. Kiinteistöjen velvoittaminen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämiseen tai saostussäiliöiden säännöllisen tyhjentämisen järjestämiseen hallintopakon avulla on aikaa vievää ja tehotonta. Päätöksentekoa ei voida myöskään delegoida viranhaltijoille, vaan ne edellyttävät käsitteilyä lautakunta- tai jaostotasolla.

Selvityksessä mainitaan selvityksen kohteena lietteen vastaanottopaikka Kaskisissa Telakkakadulla. Telakkakadun pumppuasema ei ole virallinen vastaanottopaikka, ja Kaskisten kaupungilta on ilmoitettu, että se suunnitellaan suljettavan lietekuljettajien lietetoimituksilta.

Selvityksen mukaan kuljetusyrittäjäiltä saatavissa tiedoissa on puutteita. Siirtorekisteri on parantanut lietekuljetusten kirjausten tilannetta. Järjestelmä otettiin käyttöön syyskuussa 2022, mutta kuljettajien tietojen viemisessä järjestelmään voi vielä olla virheellisyyksiä. Valvontaviranomaiset voivat kehottaa yrittäjiä korjaamaan rekisterintäytötapoja sitä mukaa kun virheellisyyksiä havaitaan.

Poltettavan jätteen vähenevät määrät voivat osittain selittyä sillä, että hyötyjätteen lajittelumahdollisuudet ovat lisääntyneet. Muovin ja kartongin poltettavasta jätteestä erikseen lajittelevilla ja biojätteensä kompostoivilla kotitalouksilla voi olla hyvin pieni määrä poltettavia jätteitä.

Teuvan kunnanhallitus

Kunnanhallitus lausuntonaan toteaa, että se pitää erittäin tärkeänä pitäytymistä kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetusjärjestelmässä niin lietteen kuin poltettavankin jätteen osalta. Käytössä oleva malli mahdollistaa yritysten vapaan kilpailun, asiakkaiden valinnanvapauden ja palvelujen tehokkaan yhteiskehittämisen. Kunnanhallitus näkee, että jätelain 37 §:n edellytykset voidaan täyttää myös tällä kuljetusjärjestelmällä.

SKAL ry

SKAL katsoo, että Suupohjan jätelautakunnan alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa lietteiden kuljetukseen tai poltettavan jätteen kuljetukseen. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Alueen jätteenkuljetusta ja kiinteistöjen liittymisastetta voidaan vahvistaa paremmalla jätehuoltoviranomaisen, kunnallisen jätehuoltoyhtiön ja yksityisten yritysten välisellä yhteistyöllä.

Mielestämme suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaiten pitkäaikaiset asiakassuhteet ja luo parhaat edellytykset tehokkaalle jätehuoltojärjestelmälle. Kunnan, ja tässä tapauksessa myös jätehuoltolautakunnan tehtävänä on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat ja laadukkaat jätehuoltopalvelut sekä taata hyvät toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Kauhajoen kaupunki, ympäristöpalvelut

Saostus- ja umpisäiliöliete

Tehdyn selvityksen mukaan alueella on useita saostus- ja umpisäiliöliete-jätteenkuljetusalan toimijoita ja palveluiden kattavuus on enimmäkseen hyvällä tasolla. Kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetuksen voidaan katsoa täyttävän jätelain 35 § 2 mom. kohdan ”tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti”. Kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltija saa itse päättää sekä kilpailuttaa käyttämänsä yrityksen, joka mahdollistaa sen, että jätteenkuljetuksen järjestäminen täyttää jätelain 35 § 2 mom. velvoitteen, jonka mukaan jätteenkuljetus on järjestettävä niin, että se on syrjimätöntä ja kohtuullista.

Ympäristönsuojelu katsoo kuitenkin, että kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus ei täytä jätelain 37 § kohtaa 2). Kohdan mukaan kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen tulisi ”edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa ja tukea jätehuollon alueellista kehittämistä eikä se saisi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle”. Selvityksen mukaan saostus- ja umpisäiliölietteen osalta kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa merkittävä osa jätteestä kuljetetaan mahdollisesti rekisteröimättömällä toimijalla tai se ei päädy kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan. Jätteen katoaminen sekä rekisteröimättömien jätteenkuljettajien käyttäminen ei voida katsoa edistävän jätehuollon toimivuutta kunnassa tai katsoa tukevan jätehuollon alueellista kehittymistä. Selvityksen mukaan on myös mahdollista, että jäte päättyy käsittelemättömänä tai väärinkäsiteltynä esim. peltolevitykseen, joka saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumista tai terveyshaittaa. Näin ollen ei voida katsoa, että kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus täyttäisi myöskään jätelain 37 § kohdan 3), sillä sen vaikutuksia ei kokonaisuudessaan voida arvioida myönteisiksi.

Ympäristöpalvelut kuitenkin katsoo, että kunnan järjestämä jätteenkuljetus helpottaisi viranomaisen valvontaa, yhtenäistäisi palvelun laatua ja hinnoittelua sekä mahdollistaisi kattavamman osallistumisen jätehuoltoon saostus- ja umpikaivolietteiden osalta. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus helpottaa tiedottamista sekä tekee jätehuoltoon osallistumisen yksinkertaisemmaksi kiinteistönhaltijalle.

Poltettava jäte

Tehdyn selvityksen mukaan alueella toimii poltettavan jätteen osalta kolme eri jätteenkuljetusyritystä. Toiminta-alue on osittain jaettu yritysten kesken, eikä kiinteistönhaltijalla juuri ole kilpailutusmahdollisuuksia. Kaikilla kiinteistöillä jätteidenkuljetus ei toteudu jätehuoltomääräysten mukaisesti. Erityisesti kiinteistöittäiseen keräykseen liittymisessä ja määräysten mukaisten tyhjennysvälien noudattamisessa on puutteita. Lisäksi arvioiden mukaan poltettavan jätteen omatoimista käsittelyä, esimerkiksi polttamalla tai hautaamalla, tapahtuu alueella melko yleisesti. Näiltä osin ei

voida katsoa, että nykyinen järjestelmä täyttää jätelain 37 § 2) velvoittamat edellytykset.

Bio- ja pakkausjätteiden osalta on siirrytty kunnan järjestämiin kuljetuksiin, jolloin myös poltettavan jätteen osalta olisi asiakkaan näkökulmasta luontevaa saada myös muut jätteenkuljetuspalvelut samasta paikasta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että lautakunnan tekemien päätösten tulee perustua niihin vaatimuksiin, joita jätelaki edellyttää jätteenkuljetusjärjestelmien käyttöönotolle. Mikäli kiinteistön haltija veloitetaan järjestämään jätteenkuljetus, kaikkien jätelain 37 §:n 1 momentin edellytysten tulee täytyä koko päätöksen kattamalla alueella.

Jätelain 35.2 §:n mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. JL 35.3 §:n mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä ja jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Jätelain 37 §:n mukaisesti kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
- 2) Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jotta jätteenkuljetus voidaan sopia kiinteistön järjestämäksi, tulee kaikkien edellä mainittujen ehtojen täytyä ja jätelautakunnan on osoitettava tämä luotettavasti. ELY-keskus katsoo, että jätelautakunta on teettänyt sekä poltettavan jätteen / sekalaisen yhdyskuntajätteen että asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmistä kattavan selvityksen, joten jätelautakunnalla on ELY-keskuksen käsityksen mukaan käytettävissään riittävät ja luotettavat tiedot päätöksenteon tueksi.

ELY-keskus katsoo lausuntopyynnön liitteenä olevan selvityksen perusteella, että nykyisin Suupohjan jätelautakunnan alueella käytössä olevat kiinteistön haltijan järjestämät jätteenkuljetukset poltettaville jätteille sekä asumisessa syntyville lietteille eivät täytä jätelain 37 §:n mukaisia vaatimuksia.

Selvityksessä todettiin puutteita molempien jätejakeita koskevan kuljetuksen osalta. Jätelain 35.2 §:n täyttymistä ei voitu selvityksen mukaan pitää

varmana, koska keräykseen liittymisessä havaittiin puutteita. Myöskään 37.1 § 2) -kohdan täyttymistä ei selvityksessä pidetty selkeänä niin ikään jätehuoltojärjestelmän ulkopuolisten kiinteistöjen lukumäärän ja kuljetus- ja käsittelytapoja koskevan tiedon puuttumisen takia.

Selvityksen mukaan havaittiin myös puutteita viranomaisille toimitettavassa tiedossa jätteiden keräysmääristä ja käsittelytavoista, joka ELY-keskuksen näkemyksen mukaan estää jätelain 37.1 § 2)- ja 3) -kohtien toteutumisen.

ELY-keskus pitää erityisen huolestuttavana sitä, että selvityksen perusteella alueella on paljon jätekuljetuksen ulkopuolelle jääneitä kiinteistöjä tai kiinteistöjä, joiden osalta kuljetus- ja käsittelytapaa ei tiedetä poltettavan jätteen eikä asumisessa syntyvien lietteiden osalta. Selvityksen mukaan ei myöskään voitu katsoa, että vaatimukset kunnan jätehuoltomääräysten noudattamisesta ja jätteen toimittamisesta kunnan määräämään vastaanotto- ja käsittelypaikkaan täytyisivät nykyisin käytössä olevilla kuljetusjärjestelmillä.

Retex Ab Oy ja Oy Närpes renhållning Ab

Päätöksen laillisuuden arvioinnissa tulee huomioida ainoastaan jätelaki. Koska kiinteistönomistajan järjestämää jätekuljetusta koskevat vaatimukset edelleen täyttyvät Suupohjan jätelautakunnan alueella, ja se on perusteltua jätelain mukaan, lautakunnalla on merkittävä vastuu alueen jätehuollosta.

On tärkeää varmistaa, että paikallisia palveluita jatkossakin on saatavilla, ja että kiertotalouden mahdollistama talouskasvu tukee omaa seutuaamme.

Suupohjan Kuljetus/Developtrain, Kierrätysaste ylös, päästöt alas hanke

Kuljetusjärjestelmän kunnallistaminen

- Synergiaetuja saavutettavissa, mutta onnistuminen edellyttää kompetenssin, osaamisen ja resurssien hankkimista eli lisäkustannuksia ainakin lyhyellä aikavälillä (mm. toiminnanohjausjärjestelmä, asiakaspalvelushenkilöstö)
- Tarkoittaa tehtävien siirtämistä yksityiseltä sektorilta julkiselle sektorille ja mahdollisesti talousalueen ulkopuolelle (alueen jätekuljetusyrietykset työllistää suoraan n 60 hlöä, joista noin puolet työllistyy yhdyskuntajätteen logistiikassa)
- Vähentää kilpailua, jolloin uusien yritysten syntyminen on käytännössä mahdotonta (uusi jätepakkaaja-auto maksaa yli 300 000 euroa)
- Keskitetty avoin seurantajärjestelmä mahdollistaisi tehokkaan toiminnan ja seurannan.

Karijoen kunnanhallitus

Karijoen kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että tehdyn selvityksen

mukaan jätelautakunnan toiminta-alueella jätteen toimittaminen kunnan määräämään vastaanotto- ja käsittelypaikkaan ei kaikilta osin näytä toteutuvan jätehuoltomääräysten mukaisesti ja toiminnassa on kehitettävää. Kunnanhallitus katsoo, että jätteiden keräys on kaikilta osin saatava jätehuoltomääräysten mukaiseksi siten, että sekä kuntien että jätehuollon asiakkaiden kustannukset pysyvät kohtuullisina.

Alueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusyritykset

Suupohjan jätelautakunta päättää, että jätelain 32 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään Suupohjan jätelautakunnan toimialueella siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa.

Päätös perustellaan sillä, että tehtyjen ja tarkennettujen selvitysten sekä annettujen lausuntojen perusteella jätelautakunta toteaa jätelain 35 § 2 momentin sekä jätelain 37 § edellytysten täyttyvän toimialueellaan ja päätöksen olevan lautakunnan osakaskuntien enemmistön tahtotilan mukainen.

Teuvan Yrittäjät

Teuvan Yrittäjät ry pitää nykyistä kiinteistönhalitjan kuljetusjärjestelmää jätekuljetuksissa hyvänä ja toimivana sekä yhtyy Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien lausuntoon.

Närpiön kaupunki

Selvityksestä saa sellaisen kuvan, että Närpiön kaupungin alue ei tällä hetkellä kaikilta osin täytä jätelain korkeita vaatimuksia, joiden mukaan kiinteistökohtaiset jätteenkuljetuspalvelut tulee järjestää kokonaisvaltaisesti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja yhdenvertaisin ehdoin. Suupohjan jätelautakunnan on luonnollisesti ryhdyttävä toimenpiteisiin tämän asian korjaamiseksi. Botniasos Oy:lle siirretty kunnan vastuu järjestää palveluja lain vaatimusten mukaisesti on kiistämätön.

Närpiön kaupungin lähtökohtana on, että palvelut tulee järjestää lain vaatimusten mukaisesti, mutta kuitenkin siten, että osallistetaan aktiivisesti kiinteistönomistajia, jotta noudatetaan Närpiön kaupungin tavoitteita koskien asukkaiden osallisuutta, mahdollisuutta itsemääräämisoikeuteen ja asukkaiden aktiivista kiinnostusta pienentää ympäristökuormitustaan. Kaupungin tietojen mukaan paikkakunnan aktiivisilla jätteenkuljetusyrityksillä on kapasiteettia järjestää tarvittavat palvelut kattavalla, luotettavalla ja yhdenvertaisella tavalla kohtuullisin ehdoin. Tämän takaamiseksi myös jatkossa on tehtävä riittävän usein seuranta, jota varten tarvitaan riittäviä työkaluja. Kaupungin käsityksen mukaan yhtiöt ovat tunnollisesti toimittaneet jäteviranomaisen pyytämät tiedot.

Närpiön kaupunki toivoo, että jätelautakunta ennen päätöksen teke-

mistä kriittisesti tarkastelee selvitykseen sisältyviä epävarmuustekijöitä, jotta tarvittavat päätökset tehdään faktojen perusteella. Kaupungin käsityksen mukaan suurimmat haasteet liittyvät tilastotietojen seurannan työstämiseen ja siihen, että asukkaille, ja erityisesti vapaa-ajan asukkaille on järjestettävä selkeää tiedotusta asiasta heidän ymmärtämällään kielellä.

Sellainen keräysjärjestelmä, jossa poltettava jäte kerätään ja liete tyhjennetään kaavamaisesti ilman kiinteistönomistajan kanssa käytävää vuoropuhelua, muodostuu ajan myötä todennäköisesti melko tehottomaksi ja kalliiksi, mikä ei ole toivottavaa. Kunnallistettu jätehuolto ei näin ollen yksinään takaa sitä, että palvelut tarjotaan yhdenvertaisesti tai kohtuullisemmin ehdoin, mutta jos palvelujen osalta voidaan solmia esim. puitesopimus, jotta ne varmasti tarjotaan asiakkaan kielellä ja asiakkaiden omien valintojen mukaisesti tai ilmoitetun suostumuksen perusteella, on mahdollista täyttää lain vaatimukset ja saavuttaa Närpiön kaupungin strategiset tavoitteet.

Isojoen kunnanhallitus

Nykyinen malli, jossa kiinteistön haltija järjestää jätteenkuljetuksen poltettavan jätteen ja lietteen osalta voidaan säilyttää, mikäli erityisesti jätelain 35 § ja 37 § ja muut velvoitteet yksiselitteisesti täyttyvät. Jätelautakunnan tulee siten tämän periaatteen pohjalta järjestää toiminta niin, että jätelain määräykset täyttyvät.

Mikäli nykyisen mallin osalta ei pystytä täyttämään jätelain vaatimuksia, eikä toimintaa pystytä muuttamaan jätelain mukaiseksi, järjestäminen voidaan kunnallistaa. Asia tulee varmistaa yhteistyössä valvontaviranomaisen, eli ELY-keskuksen kanssa. Mikäli keräys kunnallistetaan, tulee kilpailutuksessa mahdollistaa myös paikallisten pienten jätehuollon yritysten mahdollisuus tarjota palveluita jätteiden keräämiseksi. Näin ollen jätelautakunnan on neuvoteltava tässä tapauksessa Botniarosk Oy:n kanssa paikallisen kilpailun sallivasta kilpailutuksen läpiviemisestä.

Ei ole myöskään tarkoituksenmukaista, että jätelautakunta tai Botniarosk Oy alkaisi toimia kuljetusjärjestelijänä ja logistiikkayhtiönä.

Isojoen kunta huomauttaa, että Suupohjan seudun jätehuollon asiakkaiden liittymisaste on matala. Jätelautakunnan tulee valvoan viranomaisen roolissa kiinnittää huomiota alhaiseen liittymisasteeseen ja käynnistää tarvittaessa toimenpiteitä asian suhteen.

Kristiinankaupungin tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Kristiinankaupungin tekninen lautakunta katsoo, että nykyinen järjestelmä, jonka mukaan kiinteistönomistaja järjestää lietteen ja poltettavan jätteen kuljetukset, tulisi säilyttää, koska jätelain 35 ja 37 §:n kriteerien täyttymistä pidetään mahdollisena myös tällä kuljetusjärjestelmällä. Etteplanin laatiman lietteen ja poltettavan jätteen nykyistä kuljetusjärjestelmää koskevassa selvityksessä todetaan, että nykyisessä järjestelmässä on puutteita. Sen sijaan, että päätettäisiin, että kunnat jatkossa huolehtivat näiden kuljetusten hankinnasta ja järjestämisestä, tulisi ensisijaisesti selvittää, miten kiinteistönomistajien käyttämien paikallisten jätteenkuljetusyritysten ja viranomaisten yhteistyötä voitaisiin tehostaa siten, että jatkossa voidaan varmistaa jätelain 35 ja 37 §:n kriteerien täytyminen kaikilta osin.

Mielipiteet

Bo Snickars

Vastustan Suupohjan jätelautakunnan toimialueen jätehuollon selvitystä ja kuljetusjärjestelmää koskevan päätöksen vireillepanoa.

Tore ja Gunilla Björk

Sanomme ei kunnan järjestämälle jätteenkuljetukselle.

Anders Wickman

Mielestäni nykyinen käytössä oleva järjestelmä on parempi vaihtoehto kuin keskitetysti kilpailutettu järjestelmä. Tällä hetkellä järjestelmä toimii erittäin hyvin, ja ihmisillä on mahdollisuus valita kuljetusyritys. Jos palveluun ei olla tyytyväisiä, kuljetusyritystä voi vaihtaa, mikä ei olisi mahdollista kunnallisesti kilpailutetussa järjestelmässä.

Myös jäteautojen määrä todennäköisesti kasvaisi, koska sama kuljetusyritys ei välttämättä keräisi sekä yksityisten kiinteistöjen että samalla osoitteella toimivien yritysten jätteitä. Tämä puolestaan lisäisi väistämättä teiden kulumista ja hiilidioksidipäästöjä.

Kokemukset ovat myös osoittaneet, että kunnallisten kilpailutusten myötä paikalliset jätealan yritykset on monissa tapauksissa ajettu pois markkinoilta, mikä on johtanut työpaikkojen menetyksiin. Seuraavien kilpailutusten yhteydessä kustannustaso on lisäksi noussut.

Lisäksi ihmettelen, onko selvityksessä otettu huomioon mahdollisuus, että kiinteistöt voivat sopia naapureidensa kanssa jätteenkuljetusten järjestämisestä yhdessä, jolloin useiden kiinteistöjen jätteet voitaisiin kuljettaa yhdellä ja samalla kuljetuksella?

Rasmus Sigg

Yhteenveto: Miksi nykyinen järjestelmä on paras

1. Lainmukainen ja todistettu – Nykyinen järjestelmä, jossa kiinteistön-omistaja valitsee kuljettajansa, on lainmukainen ja toiminut hyvin siitä lähtien, kun päätös tehtiin 2012. Ei ole esteitä järjestelmän jatkamiselle.
2. Kustannustehokas – Verrattuna kunnallisesti järjestettyyn kuljetukseen nykyinen järjestelmä on osoittautunut selvästi edullisemmaksi niin kuluttajille kuin kunnille. Aiemmat hinnankorotukset kunnallisessa hoidossa osoittavat sen taloudellisen taakan, joka koituisi sekä kiinteistön-omistajille että veronmaksajille.
3. Ympäristön kannalta kestävä – Antamalla kiinteistönomistajille mahdollisuus valita kuljettaja voidaan kotitalouksien ja yritysten jätteet yhdistää samaan autoon. Jos kunta ottaa kuljetukset vastuulleen, tarvitaan kaksi autoa, mikä tuplaa päästöt ja on ristiriidassa ympäristötavoitteiden kanssa.
4. Kilpailu ja valinnanvapaus – Järjestelmä, jossa kiinteistönomistaja tilaa palvelunsa, ylläpitää kilpailua markkinoilla, mikä johtaa parempaan palveluun ja hintoihin. Kunnallinen järjestelmä saattaa vähentää valinnanvapautta ja luoda monopoleja.
5. Toimiva ja joustava – Nykyinen järjestelmä on osoittautunut joustavaksi ja toimivaksi, jossa kiinteistönomistaja voi räätälöidä palvelunsa omiin tarpeisiinsa, toisin kuin keskitetty järjestelmä, joka ei pysty tarjoamaan samaa mukauttamista.

Päätelmä: Nykyinen kuljetusjärjestelmä on todistettu, kustannustehokas ja ympäristöystävällinen. Siirtyminen kunnallisesti järjestettyyn järjestelmään ilman kestäviä perusteluja lisäisi sekä kustannuksia että päästöjä ja vähentäisi asukkaiden valinnanvapautta. Siksi nykyinen järjestelmä on paras vaihtoehto sekä talouden, ympäristön että oikeudenmukaisuuden kannalta

Ari Ollikkala ja muut adressin allekirjoittajat

Me lähes 700 kotitalouden allekirjoittaneet sanomme Ei kunnan järjestämille jätekuljetuksille.

Toteamme, että jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset täyttyvät kiinteistön haltijan järjestämässä jätekuljetuksessa sekä saostus- ja umpisäiliölaitteen, että poltettavan jätteen kohdalla Botniasosin alueella.

Vastine annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä on esitetty hyvin paljon samankaltaisia asioita. Vastine annetaan kaikkiin yhteisesti.

Jätelautakunta on jätelain mukainen jätehuollon seurantaviranomainen. Jätehuoltoviranomaisella ei ole valvontavastuuta, eikä valtaa. Käytännössä jätehuoltoviranomainen voi kehottaa liittymään kiinteistöittäiseen jätteen-

kuljetukseen, mutta hallintopakkomenettelyn käyttö kuuluu ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulle.

Jätelautakunta on itsenäinen viranomainen, jolle kuuluviin tehtäviin kunnilla ei ole otto-oikeutta. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus voi olla käytössä vain, jos kaikki jätelain 37 §:ssä mainitut edellytykset täyttyvät. Kyse ei ole kunnalle kuuluvasta tarkoituksenmukaisuusharkinnasta, vaan yksiselitteisesti laillisuusharkinnasta.

Oikeusasteiden ratkaisujen mukaan kuntien tai muiden tahojen lausunnoissaan antamia kantoja tai arvioita kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen toimivuudesta ei voida pitää riittävänä selvityksenä siitä, että alueella täyttyisivät laissa asetetut edellytykset kiinteistönhaltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle.

Jätelain hallituksen esityksen 37 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että jätteenkuljetuksen järjestäminen 37 §:n mukaisesti johtaa siihen, että kiinteistön haltija on velvollinen tekemään sopimuksen jätteen kuljettamisesta. Se lisää kiinteistön haltijan velvollisuuksia verrattuna kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Syitä jätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille ovat mm. kiinteistön haltijoiden passiivisuus jätehuollon järjestämisessä ja mahdolliset maksuhäiriöt kuljetusyritykselle. Liittymättömät kiinteistöt on kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa pakotettava valvonnan keinoin yksityisen kuljetusyrityksen asiakkaaksi. Tämä aiheuttaa erikoisen tilanteen, jos alueella toimii vain yksi kuljetusyritys tai asiakkaalla on maksamattomia laskuja kyseiselle yritykselle. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistö voidaan liittää ilman valvontatoimia jätteenkuljetuksen piiriin.

Jätehuoltoviranomaisen tehtävänä on seurata kiinteistöjen liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa seuranta on jälkikäteistä. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteenkuljetuksen seuranta on ajantasaisempaa jätteenkuljetusrekisteriin reaaliaikaisesti päivittyvien tyhjennystietojen ansiosta. Kunnan järjestämässä kuljetuksessa kiinteistöjen liittyminen jätehuoltoon ja jätteen päätyminen lailliseen paikkaan voidaan varmistaa tehokkaammin. Nykyisin alueella toimiva kahden erilaisen kuljetusjärjestelmän olemassaolo vaikeuttaa kuljetusten alueellista kehittämistä, koska kaikessa kuljetuksissa koskevassa suunnittelussa, päätöksenteossa sekä jätehuollon toimivuuden seurannassa ja valvonnassa on aina huomioitava kahden eri järjestelmän vaikutukset ja niiden asettamat reunaehdot.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa voidaan kehittää jätehuoltoa kokonaisuutena. Voidaan tarjota mm. monilokerokeräystä erilliskeräyksen tehostamiseksi ja kierrätysasteen nostamiseksi. Harvaan asutuille alueille ja hankalien kulkuyhteyksien päähän voidaan perustaa aluekeräyspisteitä palvelemaan erityisesti vapaa-ajan kiinteistöjä.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta kunnan järjestämä jätteenkuljetus tarjoaa kilpailutuksen voittaneille kuljetusyritykselle säännölliset tyhjennykset vuoden ympäri.

Jätelain 37 §:n mukainen vaatimus palvelun kohtuullisuudesta ja syrjimättömyydestä tarkoittaisi muun ohella sitä, että eri asiakkaita, asiakasryhmiä tai eri alueita ei saisi asettaa esimerkiksi palvelun hinnoittelussa perusteetomasti toisistaan poikkeavaan asemaan (YM, Jätelakiopas, 5/2015). Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunta ei voi määrätä taksassa kuljetuksen tyhjennyshintaa, vaan perittävä kuljetushinta on sopimuksenvarainen yksityisoikeudellinen maksu.

Jäteasiamies on pyytänyt kaikilta nykyisin toimivilta kuljetusyritykseltä virkatyönä hintatietoja kuljetushinnoista ja yritysten toimintakunnista. Kyseeseen vastasi alle puolet kaikista kuljetusyrityksistä. Kaikilla kyselyyn vastanneilla yrityksillä oli tietyt kunnat ja alueet, missä he palvelua tarjoavat.

Yhteenvetona päätelmät jätelain 37 §:n mukaisten edellytysten täyttymisestä

Saostus- ja umpisäiliölietteet

1. näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset; 35 §:n 2 mom: Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.
 - ➔ *Alueella toimii yhdeksän kuljetusyritystä ja kaikkien kuntien kohdalla on mahdollisuus valita useamman yrityksen väliltä. Hintatiedusteluun ei saatu kattavia vastauksia, joten yhtenäisistä hinnoista ei ole tietoa. Tämän edellytyksen voidaan katsoa jokseenkin täyttyvän kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.*
2. jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
 - ➔ *Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymättömien määrä on suuri. Jätehuoltomääräyksien noudattamisessa on puutteita. Alueella on toimijoita, jotka eivät kuljeta jätteitä kunnan määräämään vastaanottopaikkaan. Valvontaviranomaiselle on tehty näistä ilmoituksia. Kuljetusyrityksien raportointi on parantunut SIIRTO-rekisterin myötä, mutta senkin käyttö siten, että se hyödyttää liete- huollon seurantaa ja valvontaa, vaatii jätehuoltoviranomaiselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta huomattavasti enemmän työtä, kuin jos kuljetukset olisivat keskitettynä kunnan järjestämänä kuljetuksena. Tällöin tyhjennykset päivittyisivät reaaliaikaisesti viranomaisen rekisteriin ajoreittien mukaan.*

Lietehuollon pakka on kokonaisuutena Suupohjan jätelautakunnan alueella hyvin levällään. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen ei voida katsoa edistävän alueellista jätehuollon kehittämistä. Kokonaisuus tulisi olla yhden toimijan hallussa, jolloin voitaisiin päättää toimintatavat ja mm. taksa koko alueelle sekä kilpailuttaa kuljetukset jätelain mukaisesti.

Tämän edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

3. päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

→ *Viranomaistyö on tehotonta kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Jätehuoltoviranomainen voi seurannan perusteella kehottaa kiinteistöä liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Mikäli tämä ei tehoa on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella viime kädessä mahdollisuus sakon uhalla kehottaa kiinteistöä liittymään. Tämä on kuitenkin kaikkine kuulemisineen ja päätöksineen pitkä prosessi, yleensä vähintään vuosi. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa liittymättömät kiinteistöt voidaan ottaa yhteydenotolla mukaan kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, käytännössä ilman, että asiakkaan tarvitsee itse tehdä juuri mitään. Kunta ei voi kieltäytyä noutamasta jätteitä kiinteistöltä. Jätehuolto on peruspalvelu, joka on toimittava kaikkina aikoina, kaikissa tilanteissa ja oltava kaikkien saatavilla riipumatta taloudellisesta tilanteesta tms.*

Vaikutukset yritysten asemaan voivat olla sekä myönteisiä, että kielteisiä. Jätelaki pakottaa kilpailuttamaan kuljetuspalvelut niin, että myös pienillä paikallisilla yrityksillä on hyvät mahdollisuudet menestyä kilpailutuksessa. Täytyy myös muistaa, että kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kilpailutuksessa menestynyt yritys saa keskittyä yksinomaan yrityksen päätoimialaan, jätteen kuljetukseen. Asiakaspalvelu, reititykset, laskutukset yms. hoituu kunnan jäteyhtiön kautta.

Kotitalouksien taakkaa helpottaisi kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Kotitaloudet eivät olisi vastuussa yksityiselle kuljetusyritykselle tehtävästä jätteen tyhjennyssopimuksesta. Kaikki jätehuoltoon liittyvät yhteydenotot hoituisivat kunnallisen jäteyhtiön kautta. Nykytilanteessa asiakas voi joutua olemaan yhteydessä jopa kolmeen eri paikkaan saadakseen jätehuoltoon liittyvän asian hoidetuksi.

Tämän edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Poltettava jäte

1. näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset; 35 §:n 2 mom: Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

➔ *Alueella toimii kolme kuljetusyritystä. Osassa kuntia toimii vain yksi kuljetusyritys, joten kiinteistöllä ei ole mahdollisuutta valita kuljetusyritystä kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Hintatiedusteluun ei saatu kattavia vastauksia, joten yhtenäisistä hinnoista ei ole varmuutta.*

Tämän edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

2. jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;

➔ *Etteplanin laatimasta selvityksestä ilmenee, että poltettavan jätteen jätteenkuljetukseen liittyneiden osuus on yli 80 % luokkaa. Tulee kuitenkin huomioida, että tässä prosenttimäärässä ovat mukana kaikki kiinteistöt, joilta on tehty yksikin tyhjennys noin puolentoista vuoden aikajaksolla. Mikäli selvityksen tuloksiin olisi tarkasteltu liittyneiden määrää jätehuoltomääräysten mukaisten tyhjennysvälien perusteella, liittyneiden osuus olisi jäänyt huomattavasti alhaisemmaksi. Jätehuoltoa ei voida katsoa asianmukaisesti hoidetuksi, jos jäteastian tyhjennys tapahtuu kerran vuodessa soittamalla kuljetusyritykselle.*

Osan kuljetusyrityksien raportoinnissa on puutteita ja haasteita. Kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätehuoltoviranomaisen seuranta on jälkikäteistä. Raportit saadaan kuljetusyrityksiltä kolmen kuukauden välein. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa tyhjennystiedot päivittyvät reaaliaikaisesti viranomaisen rekisteriin ajoreittien mukaan.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa voitaisiin kehittää jätehuoltoa kokonaisuutena. Voitaisiin tarjota mm. monilokerokeräystä erilliskeräyksen tehostamiseksi ja kierrätysasteen nostamiseksi. Harvaan asutuille alueille ja hankalien kulkuyhteyksien päähän voitaisiin perustaa aluekeräyspisteitä palvelemaan erityisesti vapaa-ajan kiinteistöjä. Kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa tällainen kehitystyö on käytännössä mahdotonta.

Tämän edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

3. päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

→ *Viranomaistyö on tehotonta kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Jätehuoltoviranomainen voi seurannan perusteella kehottaa kiinteistöä liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Mikäli tämä ei tehoa on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella viime kädessä mahdollisuus sakon uhalla kehottaa kiinteistöä liittymään. Tämä on kuitenkin kaikkine kuulemisineen ja päätöksineen pitkä prosessi, yleensä vähintään vuosi. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa liittymättömät kiinteistöt voidaan ottaa yhteydenotolla mukaan kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, käytännössä ilman, että asiakkaan tarvitsee itse tehdä juuri mitään. Kunta ei voi kieltäytyä noutamasta jätteitä kiinteistöltä. Jätehuolto on peruspalvelu, joka on toimittava kaikkina aikoina, kaikissa tilanteissa ja oltava kaikkien saatavilla riipumatta taloudellisesta tilanteesta tms.*

Vaikutukset yrityksen asemaan voivat olla sekä myönteisiä, että kielteisiä. Jätelaki pakottaa kilpailuttamaan kuljetuspalvelut niin, että myös pienillä paikallisilla yrityksillä on hyvät mahdollisuudet menestyä kilpailutuksessa. Täytyy myös muistaa, että kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kilpailutuksessa menestynyt yritys saa keskittyä yksinomaan yrityksen päätoimialaan, jätteen kuljetukseen. Asiakaspalvelu, reititykset, laskutukset yms. hoituu kunnan jäteyhtiön kautta.

Kotitalouksien taakkaa helpottaisi kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Kotitaloudet eivät olisi vastuussa yksityiselle kuljetusyritykselle tehtävästä jätteen tyhjennysopimuksesta. Kaikki jätehuoltoon liittyvät yhteydenotot hoituisivat kunnallisen jäteyhtiön kautta. Nykytilanteessa asiakas voi joutua olemaan yhteydessä jopa kolmeen eri paikkaan saadakseen jätehuoltoon liittyvän asian hoidetuksi.

Tämän edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Jätelain valvova viranomainen, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, on lausunnossaan todennut, että laadittu selvitys on kattava ja sen perusteella jätelautakunnalla on käytettävissään riittävät ja luotettavat tiedot päätöksen tueksi.

Selvityksen ja virkatyönä tehtyjen päätelmien perusteella on nähtävissä, että Suupohjan jätelautakunnan alueella käytössä olevat kiinteistön haltijan järjestämät jätteenkuljetukset eivät täytä kaikkia jätelain 37 §:n mukaisia edellytyksiä. Näin ollen lainmukaisien päätösten tekemiseksi tulee tehdä päätökset siirtymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Jäteasiamies

Ehdotus: Jätelautakunta päättää

1. Siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta 1.6.2028. Kuljetusjärjestelmästä ei ole

aikaisempaa päätöstä, mutta käytännössä alueella on toiminut kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus, joka päättyy 31.5.2028.

Jätelautakunta lähettää viemäriverkoston ulkopuolisille kiinteistöille kyselyn lietehuollon nykytilanteesta 31.8.2025 mennessä. Samassa kirjeessä tiedotetaan jätehuoltomääräysten mukaisesta lietehuollon järjestämisestä.

Päätös tulee voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

2. Tehdä poltettavan jätteen osalta kuljetusjärjestelmäpäätöksen 31.5.2025 mennessä. Ennen päätöksen tekoa jätelautakunnalle annetaan valmistelussa olevia lisäselvityksiä mm. kuljetuslogistiikkavertailun osalta.

Jätelautakunta

Päätös:

1. Jäsen Esch teki liitteen mukaisen vastaehdotuksen kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteen kuljetuksesta, jota kannatettiin. Päätöksestä oli äänestettävä. Pohjaehdotus on Jaa ja vastaehdotus Ei. Äänestyksessä annettiin yksi Jaa ääni ja kuusi Ei ääntä. Eschin vastaehdotus tuli päätökseksi.

Esittelijä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

2. Jäsen Pitkäranta esitti, että tehdään kuljetusjärjestelmäpäätös poltettavan jätteen osalta tässä kokouksessa. Esitystä kannatettiin, joten oli äänestettävä. Pohjaehdotus on Jaa ja Pitkärannan esitys on Ei. Äänestyksessä annettiin yksi Jaa ääni ja kuusi Ei ääntä. Päätös poltettavan jätteen kuljetusjärjestelmästä tehdään tässä kokouksessa.

Keskustelun jatkuessa jäsen Esch teki liitteen mukaisen esityksen kiinteistönhaltijan järjestämän jätteen kuljetuksen jatkumisesta. Esitystä kannattivat Pitkäranta, Berglund, Lehtonen, Malm ja Frösen, joten se tuli päätökseksi.

Puheenjohtaja Panttila jätti eriävän mielipiteen.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen.

Äänestys Suupohjan jätelautakunta 10.4.2025

Äänestys § 5 kohta 1

Jäsen	Jaa	Ei
Malm		x
Frösen		x
Pitkäranta		x
Panttila	x	
Lehtonen		x
Esch		x
Berglund		x

Äänestys § 5 kohta 2

Jäsen	Jaa	Ei
Malm		x
Frösen		x
Pitkäranta		x
Panttila	x	
Lehtonen		x
Esch		x
Berglund		x

LIETE

Sydösterbottens avfallsnämnd, som en oberoende avfallshanteringsmyndighet inom sitt verksamhetsområde, beslutar att avfallstransporter som anordnas av fastighetsägaren enligt 37 § avfallslagen avseende fastighetsspecifika transporter av septiktank och sluten tankslam som uppstår i bostadsområden, ska upprätthållas i hela nämndens verksamhetsområde.

Suupohjan jätelautakunta toimialueensa itsenäisenä jätehuoltoviranomaisena päättää, että lautakunnan koko toimialueella säilytetään jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus koskien asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäistä kuljetusta.

Avfallsnämnden inbegär en redogörelse av de fastigheter inom området som befinner sig utanför avloppsnätet om status för fastighetens slamavfallshantering senast den 31 augusti 2025 och gör en sammanställning utifrån inkomna underlag för fortsatta åtgärder.

Jätelautakunta lähettää viemäriverkoston ulkopuolisille kiinteistöille kyselyn lietteiden jätehuollon tilasta 31.8.2025 mennessä, ja laatii yhteenvedon saadun aineiston pohjalta jatkotoimenpiteitä varten.

Nämnden beslutar därtill att omedelbart vidta åtgärder för att rätta till de processbrister som identifieras och ser till att nödvändiga resurser finns till förfogande. Nämnden inleder samarbete med slamhanteringsföretag i området så att alla upptäckta brister dokumenteras, åtgärdas och rapporteras till behörig myndighet. Nämnden uppmanar det kommunala avfallsbolaget Botniarosk att utan dröjsmål lämna in en skriftlig rapport om de brister som avfallsbolaget identifierat så att behörig myndighet kan utreda dem. Brister ska anmälas senast den 31 augusti 2025.

Jätelautakunta päättää ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin havaittujen prosessipuutteiden korjaamiseksi ja varmistaa, että lautakunnalla on käytettävissään tarvittavat resurssit. Lautakunta käynnistää välittömästi yhteistyön alueen jätehuoltoyritysten kanssa, jotta kaikki havaitut puutteet dokumentoidaan ja korjataan pikaisesti. Kaikista esille tulleista puutteista tulee välittömästi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle. Lautakunta kehottaa kunnallisen jäteyhtiön Botniarosk antamaan kirjallinen raportti havaitsemistaan puutteista viipymättä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat selvittää ne. Puutteista on tehtävä ilmoitus viimeistään 31.8.2025.

Beslutet träder i kraft oavsett eventuellt överklagande.

Päätös astuu voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Grunderna för nämndens beslut läggs som bilaga till detta beslut.

Jätelautakunnan päätöksen perustelut ovat tämän päätöksen liitteenä.

Perustelut

Suupohjan jätelautakunta toteaa esitettyjen selvitysten ja annettujen lausuntojen perusteella, että **jätelain 35 § 2 momentin sekä 37 §:n** edellytykset täyttyvät koko jätelautakunnan toimialueella.

Jätelaki 35 § 2 momentti ja Jätelaki 37 §

1) Palvelujen saatavuus ja toimivuus

Arvioinnin kohteena on ollut, tarjotaanko alueella jätteen kuljetuspalveluja kattavasti, luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Etteplan Finland Oy:n selvityksen mukaan:

- Haastattelujen perusteella ei ilmennyt, että joissakin kunnissa tai yksittäisillä alueilla lietteen kuljetuspalvelut olisivat heikosti tai ei lainkaan saatavilla.
- Ei ole tiedossa alueita, joissa kiinteistökohtaisen kuljetuksen järjestäminen olisi erityisen haastavaa tai mahdotonta.
- Kuljetusrekisteridatan perusteella kaikissa toimialueen kunnissa toimii vähintään kolme kuljetusyritystä, ja postinumeroalueilla pääsääntöisesti vähintään kaksi. Vain harvoilla alueilla toimii ainoastaan yksi kuljetusyritys. (selvitys s. 17)
- Kilpailu vaikuttaa toimivan markkinaehtoisesti, ja asukkailla on mahdollisuus kilpailuttaa palveluntarjoajiaan. Alueen jätehuoltoviranomaiselle ei ole saapunut valituksia palvelujen saatavuudesta. (selvitys s. 17)
- Kohtuullisuus ja syrjimättömyys täyttyvät nykyjärjestelmässä. (selvitys s. 17)

Palveluja on tarjolla kattavasti, luotettavasti ja kohtuullisin asiakashinnoin kaikille kiinteistöille, jotka haluavat liittyä järjestelmään.

Valvonta liittymättömyydestä on viranomaistehtävä eikä liity suoraan palvelun saatavuuteen – jätelain näkökulmasta kyse on arviointiperusteesta, ei esteestä.

2) Jätehuollon yleinen toimivuus ja alueellinen kehittäminen

Etteplan Finland Oy:n selvityksessä jätehuollon yleistä toimivuutta ja alueellista kehittämistä on tarkasteltu lähinnä Botniasoskinnon henkilökunnan ja yksittäisten viranhaltijoiden näkemyksiin perustuen.

On syytä todeta, että:

- Botniarosk toimii kuntien ja jätehuoltoviranomaisen määrittelemällä palvelutasolla; se ei määritä tehtäviään itsenäisesti.
- Jätehuoltoviranomainen on jätelautakunta, ei yksittäinen viranhaltija. Lautakunta ei ole antanut selvitykseen mielipidettään eikä valtuuttanut ketään viranhaltijaa toimimaan niin.
- Toimijoiden roolit jätehuollossa on syytä selkeyttää ja pitää selkeästi erillään.

Päätösesitystä tukevien lautakunnan jäsenten näkemyksen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä kuljetusmalli tukee parhaiten jätehuollon yleistä toimivuutta ja alueellista kehittämistä.

Tätä näkemystä tukevat:

- Enemmistö jäteyhtiön omistajakunnista
- Suurin osa jätelautakunnan osakaskunnista
- Lausuntojen antaneet kuntalaiset

Omistajakuntien lausuntoja ei voida sivuuttaa, sillä jätelain 43 §:n mukaan kunta vastaa myös siirrettyjen jätehuollon tehtävien toteutumisesta lain mukaisesti.

Nykyinen malli takaa paikallisen, kustannustehokkaan ja joustavan palvelun, toisin kuin keskitetty kuntamalli, joka lisäisi hallintoa ja heikentäisi palvelun saatavuutta.

Erityisesti lietekuljetuksissa on tärkeää, että palvelua on saatavilla kaikkina viikonpäivinä ja vuorokaudenaikoina. Kunnallistaminen vaarantaisi tämän ja lisäisi kuljetuspäästöjä sekä asiakaskustannuksia.

Valvonta ja kehittäminen voidaan varmistaa yhteistyöllä yrittäjien kanssa seuraavilla osa-alueilla:

- Jätehuoltomääräykset ja niiden noudattaminen
- Liittymättömien kiinteistöjen valvonta
- Viranomaisen mahdollisuudet seurata ja valvoa lietteiden kuljetuksia

Etteplanin selvityksessä todetaan:

- Jätteenkuljetukset eivät aiheuta merkittävää haittaa terveydelle tai ympäristölle, kunhan jäte ohjautuu kunnalliseen järjestelmään. (selvitys s. 20)
- Ammattikuljetusten vaatimuksena on rekisteröityminen ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin. (selvitys s. 20)

Länsirannikon ympäristöjaoston lausunnossa todetaan:

- Ei ole tullut ilmi, että lietteitä olisi käsitelty laittomasti.

- Mikäli jätelautakunta havaitsee epäkohtia, valvontaviranomaiselle tulee ilmoittaa.

3) Vaikutukset kotitalouksiin, yrityksiin ja viranomaisiin

Etteplanin selvityksen mukaan:

- Kuljetuspalvelut ovat saatavilla kaikille, eikä hinnoissa ole merkittäviä alueellisia eroja.
- Kiinteistön haltijan järjestelmä voi tarjota edullisemman hinnan yksittäisille asiakkaille verrattuna kunnalliseen malliin, vaikka keskimäärin kunnan järjestämä keräys on hieman edullisempaa.
- Haltijamallissa asukas voi valita ja vaihtaa palveluntarjoajaa – edellyttäen, että tarjontaa on.
- Haltijamalli vaatii hieman enemmän vaivannäköä (kilpailuttaminen ja sopimuksen tekeminen), mutta tätä ei voida pitää kohtuuttomana. (selvitys s. 22)
- Siirtyminen kunnan malliin aiheuttaisi merkittäviä riskejä kuljetusyrityksille, erityisesti pienille toimijoille. (selvitys s. 22)

Etteplanin selvityksen perustella voidaan todeta, että lietekuljetukset toimivat asukkaiden näkökulmasta katsoen perustason edellyttämällä tavalla, eikä ole tiedossa, että asukkailla olisi ollut puutteita säiliötyhjennysten suhteen.

Botniasroskin järjestämän pakkausjätteen keräyksen jälkeen hinnat ovat nousseet. Selvityksessä esitetty väite lietekuljetusten edullisuudesta kunnallisessa mallissa ei perustu tosiasioihin.

Kunnallistaminen olisi kotitalouksille kielteinen muutos:

- Se heikentäisi palvelun saatavuutta
- Heikentäisi paikallisten yritysten asemaa ja investointihalukkuutta
- Käytännössä lopettaisi kilpailun

Paikalliset pienet toimijat eivät useinkaan pärjää suurille kansallisille tai kansainvälisille toimijoille kilpailutuksissa. Tällainen kehitys olisi myös elinkeinopoliittisesti vahingollista pienille kunnille.

Kunnallistaminen olisi yritysten kannalta yksiselitteisesti kielteistä.

Vaikka viranomaiselle kunnallistaminen voi vaikuttaa houkuttelevalta valvontatyön keventämiseksi, viranomaisen tehtävänä on hoitaa sille annetut tehtävät, ei vältellä niitä.

SIIRTO-rekisteri mahdollistaa valvonnan automatisoinnin, jolloin valvonta voi olla tehokasta riippumatta kuljetusmallista – kunhan tietoa osataan ja halutaan käyttää.

Länsirannikon ympäristöjaoston lausunto tiedon saatavuudesta on virheellinen: SIIRTO-rekisteri päivittyy lähes reaaliaikaisesti.

Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa mahdollistaa valvonnan hoitamisen nykyisellä organisaatiolla kustannustehokkaasti. Tämän ovat tuoneet esiin myös alueen kunnat lausunnoissaan.

Havaitut puutteet ja korjaavat toimenpiteet

Selvityksestä käy ilmi, että siinä on vakavia puutteita.

- Selvityksen perusteita on syytä kyseenalaistaa, koska esitetyt näkemykset ovat yksipuolisia. Lausuntojen antaminen on ollut mahdollista vain viranhaltijoille ja kunnalliselle jäteyhtiölle. Näin ollen näitä näkemyksiä ei voida ottaa huomioon päätöksenteossa. Meidän tulee tarkastella asiaa yksinomaan lain näkökulmasta ja todeta, että kiinteistön haltijan järjestelmä täyttää jätelain vaatimukset.
- Tästä huolimatta voidaan todeta, että selvityksessä esitetystä näkökulmasta huolimatta se osoittaa, että jätelaki täyttyy kiinteistön haltijan järjestelmää käytettäessä.
- Etteplanin laatimassa selvityksessä on käytetty tietoja, jotka ovat peräisin vuodelta 2023 ja sitä aiemmilta vuosilta. SIIRTO-rekisteri otettiin käyttöön 1.9.2022, ja alkuvaiheessa oli luonnollisesti tiedonpuutteita. Nykyään rekisteri toimii hyvin, ja me sekä muut viranomaiset saamme tyhjennystiedot reaaliaikaisesti.
- Selvityksen perusteita on näin ollen kyseenalaistettava myös siksi, että ne nojaavat yksipuolisiin lausuntoihin, eivätkä edusta kaikkia toimijoita. Päätöksenteossa tulee nojautua lakiin ja todeta, että kiinteistön haltijan järjestelmä täyttää vaatimukset.

Lisäksi selvityksestä käy ilmi, että jätehuoltoviranomaisen eli jätelautakunnan sisäisissä prosesseissa on vakavia puutteita.

- Selvityksessä todetaan, että alueella on edelleen kiinteistöjä, jotka eivät ole liittyneet jätehuoltoon, eikä heidän kaivonsa ja lietesäiliönsä tyhjennys tapahdu jätehuoltomääräysten mukaan.
- Tämä ei liity käytössä olevaan kuljetusjärjestelmään, vaan osoittaa suoraan, että meillä viranomaisena on puutteita valvontaprosesseissa, kun tällaista tilannetta on päässyt syntymään.
- Selvityksessä tuodaan esiin myös näkemyksiä vakavista puutteista, jopa mahdollisista ympäristörikkomuksista. Tällaiset havainnot olisi meidän, valvovana viranomaisena, pitänyt saattaa vastuullisten viranomaisten tietoon jo aikaisemmin.

Viranomaisen – eli meidän – tehtävänä on valvoa liittymistä jätehuoltoon ja tarvittaessa ilmoittaa puutteista toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle.

Lautakunta pitäisi ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin havaittujen prosessipuutteiden korjaamiseksi ja varmistaa, että lautakunnalla on käytettävissään tarvittavat resurssit. Lautakunta pitäisi käynnistää välittömästi yhteistyön alueen jätehuoltoyrityksien kanssa, jotta kaikki havaitut puutteet dokumentoidaan ja korjataan pikaisesti.

Kaikista esille tulleista puutteista tulee välittömästi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle. Myös kunnallisen jäteyhtiön (Botnjarosk) on toimitettava kirjallinen raportti havaitsemistaan puutteista viipymättä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat selvittää ne.

KUIVAJÄTTEET

Sydösterbottens avfallsnämnd, som en oberoende avfallshanteringsmyndighet inom sitt verksamhetsområde, beslutar att avfallstransporter som anordnas av fastighetsägaren enligt 37 § avfallslagen, som avser fastighetsspecifika transporter av blandat kommunalt avfall som uppstår i bostäder, även fortsättningsvis ska användas inom hela nämndens verksamhetsområde.

Suupohjan jätelautakunta toimialueensa itsenäisenä jätehuoltoviranomaisena päättää, että lautakunnan koko toimialueella säilytetään edelleen käytössä jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, joka koskee asumisessa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen kiinteistöittäistä kuljetusta.

Sydösterbottens avfallsnämnd beslutar därtill att omedelbart vidta åtgärder för att rätta till de processbrister som identifieras och ser till att nödvändiga resurser finns till förfogande. Nämnden inleder samarbete med sophanteringsföretag i området så att alla upptäckta brister dokumenteras, åtgärdas och rapporteras till behörig myndighet. Nämnden uppmanar det kommunala avfallsbolaget Botniasrosk att utan dröjsmål lämna in en skriftlig rapport om de brister som avfallsbolaget identifierat så att behörig myndighet kan utreda dem. Brister ska anmälas senast den 31 augusti 2025.

Jätelautakunta päättää ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin havaittujen prosessipuutteiden korjaamiseksi ja varmistaa, että lautakunnalla on käytettävissään tarvittavat resurssit. Lautakunta käynnistää välittömästi yhteistyön alueen jätehuoltoyritysten kanssa, jotta kaikki havaitut puutteet dokumentoidaan ja korjataan pikaisesti. Kaikista esille tulleista puutteista tulee välittömästi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle. Lautakunta kehottaa kunnallisen jäteyhtiön Botniasrosk antamaan kirjallinen raportti havaitsemistaan puutteista viipymättä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat selvittää ne. Puutteista on tehtävä ilmoitus viimeistään 31.8.2025.

Beslutet träder i kraft oavsett eventuellt överklagande.

Päätös astuu voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Grunderna för nämndens beslut läggs som bilaga till detta beslut.

Jätelautakunnan päätöksen perustelut ovat tämän päätöksen liitteenä.

Liite KUIVAJÄTTEET

Perustelut

Suupohjan jätelautakunta toteaa, että esitettyjen selvitysten ja annettujen lausuntojen perusteella jätelain 35 §:n 2 momentin sekä jätelain 37 §:n edellytykset täyttyvät edelleen koko jätelautakunnan toimialueella.

Jätelaki 35 § 2 momentti ja jätelaki 37 §

Arvioitavana on ollut, onko alueella tarjolla jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Etteplan Finland Oy:n selvityksen mukaan:

- Tyhjennysten ja kuljetusten arvioidaan yleisesti toteutuvan hyvin, saatavilla olevien tyhjennysvälien puitteissa, niiden kiinteistöjen osalta, jotka ovat liittyneet jätehuoltoon. (selvityksen s. 31)
- Tyhjennyshinnat ovat olleet yhteneväisiä ja laskussa eritelty käsittelyhintana on ollut taksan mukainen kaikkien alueella toimivien kuljetusyritysten osalta. (selvityksen s. 32)
- Kuljetuspalvelujen hinnoittelussa ei ole havaittu suuria eroja toimialueella, eivätkä asiakashinnat myöskään ole valtakunnallisten vertailujen tietoihin peilattuna erityisen suuria. Kohtuullisuuden ja syrjimättömyyden ehtojen voidaan hinnoittelun osalta katsoa täyttyvän. (selvityksen s. 32)

Kuljetusliikkeet tarjoavat siis palvelua kattavasti, syrjimättömin ehdoin ja kohtuullisin asiakashinnoin kaikille kiinteistöille, jotka haluavat liittyä jätehuoltoon.

Liittymättömyyden valvonta on viranomaistehtävä eikä sillä ole suoraa korrelaatiota palvelun saatavuuteen, jota jätelaissa edellytetään.

Jätelaki 37 § 2 momentti

Arvioitavana on ollut, edistääkö nykyinen kuljetusjärjestelmä jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukeeko se jätehuollon alueellista kehittämistä ja aiheuttaako se vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Etteplan Finland Oy:n selvityksessä on valitettavasti tukeuduttu yksinomaan jätelaitoksen (Botniarosk) henkilökunnan sekä jätehuoltoviranomaisen edustajien mielipiteisiin koskien jätehuollon yleistä toimivuutta ja alueellista kehittämistä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Botniarosk hoitaa ainoastaan jätehuollon palvelutehtäviä kuntien ja jätehuoltoviranomaisen määrittelemällä palvelutasolla eikä määrittele tehtäviään itse.

Jätehuoltoviranomainen on jätelautakunta eikä yksittäinen viranhaltija. Lautakunta ei ole antanut selvitykseen omaa virallista lausuntoaan eikä ole valtuuttanut viranhaltijaa antamaan sellaista. Eri toimijoiden roolit jätehuollossa tulee selkeyttää ja pitää toisistaan erillään.

Lautakunnan jäsenet, jotka kannattavat tätä vastaesitystä, katsovat, että nykyinen kuljetusjärjestelmä edistää jätehuollon yleistä toimivuutta ja tukee jätehuollon alueellista kehittämistä. Tätä näkemystä tukee myös enemmistö kuntalaisista, jotka ovat antaneet lausuntonsa kuljetusjärjestelmäpäätökseen.

Nykyinen järjestelmä mahdollistaa paikallisen, kustannustehokkaan ja joustavan palvelun saatavuuden myös tulevaisuudessa. Tämä verrattuna keskitettyyn, kuntavetoiseen malliin, jossa syntyy tarpeetonta kulurakennetta ja byrokratiaa sekä lisätään kuljetusten päästöjä — ilmiö, joka on jo havaittavissa pakkausjätteiden keräyksessä.

Viranomaisten ja jätehuoltoyrittäjien aktiivisemmalla yhteistyöllä voidaan varmistaa sekä valvonnan onnistuminen että jätehuoltojärjestelmän kehittäminen:

- jätehuoltomääräysten laatiminen ja niiden noudattamisen valvonta
- liittymättömien kiinteistöjen valvonta
- viranomaisen käytännön mahdollisuudet seurata ja valvoa jäteastioiden tyhjennyksiä ja jätteenkuljetuksia
- jätteiden käsittelyjärjestelmien ja kuljetusten kehittäminen jätelain tavoitteiden mukaisesti

Terveydelle tai ympäristölle aiheutuva haitta

Etteplan Finland Oy:n selvityksessä todetaan:

- Lähtökohtaisesti jätteenkuljetukset eivät aiheuta merkittävää haittaa terveydelle ja/tai ympäristölle, mikäli jäte ohjautuu kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. (selvityksen s. 36)
- Nykyisten jätteenkuljetusten ei katsota aiheuttavan merkittävää haittaa terveydelle ja/tai ympäristölle. (selvityksen s. 37)

Tältä osin ei ole huomautettavaa tai lisättävää.

Jätelaki 37 § 3 momentti

Arvioitavana on päätöksen vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Etteplan Finland Oy:n selvityksen mukaan:

- Vaikutukset kotitalouksien asemaan voivat olla sekä myönteisiä että kielteisiä. (selvityksen s. 39)
- Hyötyjätteiden osalta astiatyhjennyshinnoissa on keräysjärjestelmämuutoksen jälkeen ollut selvää nousua verrattuna yhden kuljetusyrityksen aiempaan hinnastoon. (selvityksen s. 39)
- Siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen voisi aiheuttaa merkittäviä muutoksia kuljetusyritysten toimintaan. Suurin riski yrityksille on häviäminen kilpailutuksessa, mikä voisi lopettaa toiminnan alueella kokonaan. (selvityksen s. 39)

On kiistatonta, että pakkausjätteiden keräyksen kunnallistamisen jälkeen kuljetushinnat ovat nousseet merkittävästi ja kotitalouksilta on viety mahdollisuus valita palveluntuottajansa. Tämä on selkeä heikennys kotitalouksien asemaan.

Alueella toimivilta yrityksiltä on kielletty pakkausjätteiden keräyksen jatkaminen, mikä on rajoittanut niiden työllistämisen- ja investointimahdollisuuksia paikallisesti. Kunnallisen mallin laajentaminen heikentäisi pysyvästi paikallisten yritysten asemaa ja investointihalukkuutta.

Pienissä kunnissa tehdään jatkuvaa työtä pysyvien työpaikkojen säilyttämiseksi. Jätehuollon ja kiertotalouden työpaikkojen sekä investointien siirtäminen kuntien ulkopuolelle olisi haitallista elinkeinopolitiikkaa.

Vaikka kunnallistaminen voi viranomaisesta tuntua houkuttelevalta vaihtoehdolta, viranomaisen tehtävänä on palvella yhteiskuntaa ja hoitaa sille annetut tehtävät — ei pyrkiä niistä eroon tai minimoimaan niitä. Yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa myös valvonta voidaan hoitaa kustannustehokkaasti, jolloin kiinteistön haltijan järjestämän kuljetusjärjestelmän vaikutukset ovat myönteisiä myös viranomaiselle.

Havaitut puutteet ja korjaavat toimenpiteet

Selvityksestä käy ilmi, että siinä on vakavia puutteita.

- Selvityksen perusteita on syytä kyseenalaistaa, koska esitetyt näkemykset ovat yksipuolisia. Lausuntojen antaminen on ollut mahdollista vain viranhaltijoille ja kunnalliselle jäteyhtiölle. Näin ollen näitä näkemyksiä ei voida ottaa huomioon päätöksenteossa. Meidän tulee tarkastella asiaa yksinomaan lain näkökulmasta ja todeta, että kiinteistön haltijan järjestelmä täyttää jätelain vaatimukset.
- Tästä huolimatta voidaan todeta, että selvityksessä esitetystä näkökulmasta huolimatta se osoittaa, että jätelaki täyttyy kiinteistön haltijan järjestelmää käytettäessä.

- Selvityksen perusteita on näin ollen kyseenalaistettava myös siksi, että ne nojaavat yksipuolisiin lausuntoihin, eivätkä edusta kaikkia toimijoita. Päätöksenteossa tulee nojautua lakiin ja todeta, että kiinteistön haltijan järjestelmä täyttää vaatimukset.

Lisäksi selvityksestä käy ilmi, että jätehuoltoviranomaisen eli jätelautakunnan sisäisissä prosesseissa on vakavia puutteita.

- Selvityksessä todetaan, että alueella on edelleen kiinteistöjä, jotka eivät ole liittyneet jätehuoltoon. Tämä ei liity käytössä olevaan kuljetusjärjestelmään, vaan osoittaa suoraan, että meillä viranomaisena on puutteita valvontaprosesseissa, kun tällaista tilannetta on päässyt syntymään.
- Vaikka jätelaitos on tarjonnut täydentävää aluekeräystä vaihtoehtona, on alueella silti yhä kiinteistöjä, jotka eivät ole jätehuollon piirissä.
- Selvityksessä tuodaan esiin myös näkemyksiä vakavista puutteista, jopa mahdollisista ympäristörikkomuksista. Tällaiset havainnot olisi meidän, valvovana viranomaisena, pitänyt saattaa vastuullisten viranomaisten tietoon jo aikaisemmin.

Viranomaisen – eli jätelautakunnan – tehtävänä on valvoa liittymistä jätehuoltoon ja tarvittaessa ilmoittaa puutteista toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle.

Lautakunta pitäisi päättää ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin havaittujen prosessipuutteiden korjaamiseksi ja varmistaa, että lautakunnalla on käytettävissään tarvittavat resurssit. Lautakunta pitäisi käynnistää välittömästi yhteistyön alueen jätehuoltoyrittäjien kanssa, jotta kaikki havaitut puutteet dokumentoidaan ja korjataan pikaisesti.

Kaikista esille tulleista puutteista pitäisi välittömästi ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle. Myös kunnallisen jäteyhtiön (Botnjarosk) on toimitettava kirjallinen raportti havaitsemistaan puutteista viipymättä, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat selvittää ne.

Valitusviranomainen ja valitusaikea	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella virka-aikana 8.00 - 16:15. Valitus tulee toimittaa ensisijaisesti sähköisen asiointipalvelun kautta: asiointi.oikeus.fi Valituksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai Postin kautta. Valituksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valitusviranomainen ja sen yhteystiedot: Vaasan hallinto-oikeus käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa puhelin: 029 56 42780 sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi asiointipalvelu asiointi.oikeus.fi aukioloaika klo 8.00 - 16.15 Kunnallisvalitus, pykälät: 5 Valitusaikea: 30 päivää Hallintovalitus, pykälät: Valitusaikea: ____ päivää Muu valitusviranomainen, osoite, postiosoite ja sähköposti Pykälät Valitusaikea ____ päivää Valitusaikea alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, tai kolmantena (3) päivänä sähköpostiviestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on laitettu nähtäville kunnan verkkosivuille. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Tiedoksiantopäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arklaupäivänä sen jälkeen. Asemakaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on laitettu nähtäville kunnan verkkosivuille.
Valituskirjelmä	Valituksen muoto ja sisältö Valitus voi olla vapaamuotoinen, mutta siitä on käytävä ilmi seuraavat seikat: 1. Mitä päätöstä valitus koskee 2. Miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä vaaditaan muutettavaksi 3. Perusteet, joilla muutosta vaaditaan 4. Valittajan nimi, kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero. Valitukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat: 1. Päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä 2. Tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta 3. Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle. Lisätietoja tuomioistuinlaitoksen www-sivuilla.
Oikeudenkäyntimaksu	Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.
Valitusasia-kirjojen toimittaminen	Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.